

Β. ΠΡΟΤΑΣΗ ΝΟΜΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΛΗΨΗ ΚΑΙ ΚΑΤΑΣΤΟΛΗ ΤΗΣ ΓΥΝΑΙΚΟΚΤΟΝΙΑΣ, ΕΜΦΥΛΗΣ ΚΑΙ ΕΝΔΟΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗΣ ΒΙΑΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄

Άρθρο 1 – Ορισμός και ποινική αντιμετώπιση γυναικοκτονίας

Στο άρθρο 299 ΠΚ προστίθεται παρ. 3:

«Όποιος με πρόθεση επιφέρει τον θάνατο γυναίκας ή κοριτσιού με πράξη ή παράλειψη, και: α) είχε, έχει ή επιδίωξε να έχει με αυτήν ενδοοικογενειακή, συντροφική ή ερωτική σχέση, ανεξαρτήτως συμβίωσης, ή β) είναι ή υπήρξε μέλος της οικογένειας ή του συγγενικού της περιβάλλοντος, ή γ) ενήργησε στο πλαίσιο σχέσης εξουσίας, ελέγχου ή ιστορικού έμφυλης ή ενδοοικογενειακής βίας, ή δ) ενήργησε με κίνητρο σχετικό με την τιμή, την υπόληψη της οικογένειας, θρησκευτικές πεποιθήσεις ή προκαταλήψεις, ή ε) προκάλεσε τον θάνατο στο πλαίσιο πρακτικών ακρωτηριασμού των γεννητικών οργάνων, ή στ) ενήργησε με έμφυλο ή σεξιστικό κίνητρο, ακόμη και χωρίς προσωπική σχέση με το θύμα, τελεί το έγκλημα της γυναικοκτονίας και τιμωρείται με ισόβια κάθειρξη.»

Άρθρο 2 – Έμφυλο κίνητρο και επιβαρυντικές περιστάσεις

Στο άρθρο 299 ΠΚ προστίθενται παρ. 4-5:

«4. Πέραν των όσων προβλέπονται υπό άρθρο 1 του παρόντος, όποιος τελεί έγκλημα κατά της ζωής, σωματικής ακεραιότητας, ελευθερίας ή τιμής άλλου λόγω φύλου, ταυτότητας ή έκφρασης φύλου, σεξουαλικού προσανατολισμού, ή χαρακτηριστικών φύλου, τιμωρείται με την αυστηρότερη ποινή του βασικού εγκλήματος σύμφωνα και με τα προβλεπόμενα στο αρ. 82Α ΠΚ.

5. Ως αποδεικτικά μέσα του κινήτρου λαμβάνονται υπόψη δηλώσεις, ιστορικό πράξεων, σχέση δράστη-θύματος και το γενικό πλαίσιο.»

Άρθρο 3 - Μη συναινετική πορνογραφία

Στον Ποινικό Κώδικα προστίθεται άρθρο 337Α ως εξής:

«Άρθρο 337Α – Μη συναινετική πορνογραφία

1. Όποιος χωρίς τη συναίνεση του απεικονιζόμενου προσώπου καταγράφει, διατηρεί, δημοσιοποιεί, κοινοποιεί, μεταδίδει ή καθιστά προσιτό σε τρίτους, με οποιονδήποτε τρόπο και μέσο, υλικό που απεικονίζει πραγματική ή κατασκευασμένη γενετήσια πράξη ή γυμνό σώμα, τιμωρείται με κάθειρξη έως δέκα (10) έτη και χρηματική ποινή.

2. Η ποινή είναι κάθειρξη τουλάχιστον δέκα (10) ετών όταν:
 - α) η πράξη είχε σκοπό εκδίκησης, εξαναγκασμού ή ταπείνωσης του θύματος,
 - β) τελέστηκε στο πλαίσιο ενδοοικογενειακής, ερωτικής ή συντροφικής σχέσης,
 - γ) το υλικό έγινε μαζικά προσβάσιμο μέσω διαδικτύου ή κοινωνικών δικτύων,
 - δ) το θύμα είναι ανήλικο, ή τελούσε υπό εξάρτηση από τον δράστη.
3. Η συναίνεση σε λήψη υλικού δεν τεκμαίρεται ως συναίνεση σε κοινοποίηση.
4. Το έγκλημα διώκεται αυτεπαγγέλτως και κατατάσσεται στα εγκλήματα κατά της γενετήσιας ελευθερίας.»

Άρθρο 4 - Ψηφιακή έμφυλη βία και ποινική αντιμετώπιση cyber-flashing

Στον Ποινικό Κώδικα προστίθεται άρθρο 337B ως εξής:

«Άρθρο 337B – Τεχνολογικά υποβοηθούμενη έμφυλη και ενδοοικογενειακή βία – cyber-flashing

1. Όποιος χωρίς να έχει καταγράψει ο ίδιος στέλνει, προβάλλει ή προωθεί χωρίς τη συναίνεση του αποδέκτη, μέσω οποιουδήποτε ψηφιακού ή ηλεκτρονικού μέσου (π.χ. bluetooth, AirDrop, email, μηνύματα, εφαρμογές), εικόνες, βίντεο ή άλλο υλικό σεξουαλικού ή άσεμνου χαρακτήρα με σκοπό την προσβολή της αξιοπρέπειας, τον εκφοβισμό ή την παρενόχληση, τιμωρείται με φυλάκιση έως τρία (3) έτη και χρηματική ποινή.
2. Η ποινή αυξάνεται σε κάθειρξη έως δέκα (10) έτη όταν:
 - α) η πράξη τελείται κατ' εξακολούθηση ή με χρήση αυτοματοποιημένων ή μαζικών μέσων,
 - β) αφορά ανήλικο ή ευάλωτο πρόσωπο, γ) τελείται στο πλαίσιο ενδοοικογενειακής, συντροφικής ή εξαρτητικής σχέσης, δ) τελείται με σκοπό εξαναγκασμό, εξευτελισμό ή έλεγχο του θύματος.
3. Το αδίκημα διώκεται αυτεπαγγέλτως. Ο εισαγγελέας μπορεί να ζητήσει άμεση λήψη μέτρων προστασίας του θύματος και διαγραφής του υλικού.
4. Η διάταξη εφαρμόζεται σωρευτικά με τα άρθρα περί προσβολής γενετήσιας ελευθερίας, προσωπικών δεδομένων και ενδοοικογενειακής βίας.

Άρθρο 5 – Ενίσχυση Ιατροδικαστικής Υπηρεσίας

1. Η Ιατροδικαστική Υπηρεσία λειτουργεί σε 24ωρη βάση, όλες τις ημέρες του χρόνου, με επαρκές προσωπικό και τεχνική υποδομή, για την άμεση και αδιάλειπτη εξέταση θυμάτων έμφυλης και ενδοοικογενειακής βίας, καθώς και για την έγκαιρη συλλογή και τεκμηρίωση ιατροδικαστικών στοιχείων.

2. Οι αρμόδιες αρχές οφείλουν να διασφαλίζουν την επάρκεια των πόρων και την κατάρτιση του προσωπικού της Ιατροδικαστικής Υπηρεσίας για την αποτελεσματική εφαρμογή των διατάξεων περί προστασίας θυμάτων.
3. Η παροχή ιατροδικαστικών υπηρεσιών σε θύματα βίας γίνεται με απόλυτο σεβασμό στην αξιοπρέπεια και την ιδιωτικότητα του θύματος.

Άρθρο 6 – Μέτρα περιορισμού και παρέμβασης στον δράστη

Α. Στο άρθρο 18 του Ν. 3500/2006 προστίθεται:

- «1. Η Εισαγγελία δύναται, και σε περίπτωση επαναλαμβανόμενης βίας υποχρεούται, να διατάζει την απομάκρυνση του δράστη από την οικία, ανεξαρτήτως κυριότητας. Η διάταξη ισχύει μέχρι την έκδοση οριστικής απόφασης.
2. Το Δικαστήριο, σε αποδεδειγμένα περιστατικά έμφυλης ή ενδοοικογενειακής βίας, δύναται να διατάξει:
- άμεση απομάκρυνση του δράστη από την κατοικία,
 - απαγόρευση κάθε επικοινωνίας με το θύμα,
 - προσωρινή αφαίρεση της επιμέλειας τέκνων,
 - επιβολή ηλεκτρονικής επιτήρησης μέσω γεωεντοπιστικής συσκευής (βραχιολάκι GPS),
 - υποχρεωτική συμμετοχή του δράστη σε ψυχοθεραπευτικά ή συμβουλευτικά προγράμματα, επιτήρηση από κοινωνικές υπηρεσίες.
3. Το κράτος διασφαλίζει την παραμονή του θύματος στον οικείο χώρο, λαμβάνοντας τα ακόλουθα μέτρα:
- εγκατάσταση συστημάτων συναγερμού εντός της κατοικίας,
 - παροχή «κουμπιού πανικού» συνδεδεμένου απευθείας με την Ελληνική Αστυνομία,
 - δυνατότητα φυσικής φύλαξης για περιπτώσεις υψηλής επικινδυνότητας,
 - επιτόπια παροχή ψυχοκοινωνικής στήριξης από εξειδικευμένο προσωπικό.

Β. Στο άρθρο 293 Κώδικα Ποινικής Δικονομίας προστίθενται:

- «3. Σε περιπτώσεις επαναλαμβανόμενης ή επικίνδυνης βίας, επιβάλλεται ηλεκτρονική επιτήρηση του κατηγορουμένου (βραχιολάκι γεωεντοπισμού) ως περιοριστικός όρος.
4. Σε περίπτωση παραβίασης των όρων ή νέου περιστατικού βίας, η επικινδυνότητα του δράστη τεκμαίρεται από το ιστορικό και την παραβίαση, και επιβάλλεται άμεσα προσωρινή κράτηση.»

Άρθρο 7 – Ποινική δίωξη ανεξάρτητα από τη βούληση του θύματος

- «1. Όλα τα αδικήματα ενδοοικογενειακής και έμφυλης βίας διώκονται αυτεπαγγέλτως.

2. Δεν επιτρέπεται παραίτηση από τη δίωξη σε κακουργήματα ή σε υποθέσεις με ενδείξεις επαναλαμβανόμενης βίας. Στα πλημμελήματα δεν επιτρέπεται η παραίτηση μετά την άσκηση δίωξης ή και προ της καταγγελίας.»

Άρθρο 8 –Ειδικό Μητρώο Δραστών Ενδοοικογενειακής και Έμφυλης Βίας και Καθεστώς Επιτήρησης Ψυχικά Επικίνδυνων Προσώπων

«1. **Ιδρύεται Ειδικό Μητρώο Δραστών Ενδοοικογενειακής και Έμφυλης Βίας**, στο οποίο εγγράφονται: α) καταδικασθέντες ή υπότροποι δράστες, β) πρόσωπα για τα οποία έχει πραγματοποιηθεί τεκμηριωμένη εκτίμηση υψηλού κινδύνου, με διάταξη του Εισαγγελέα, κατόπιν ειδικής αξιολόγησης επικινδυνότητας από αρμόδιους επαγγελματίες ψυχικής υγείας, κοινωνικούς λειτουργούς ή ειδικά καταρτισμένα στελέχη της ΕΛ.ΑΣ. ή κοινωνικών υπηρεσιών.

Το Μητρώο είναι προσβάσιμο αποκλειστικά από δικαστικές, εισαγγελικές, αστυνομικές και κοινωνικές υπηρεσίες, για σκοπούς πρόληψης, επιτήρησης και έγκαιρης προστασίας θυμάτων.

2. Η **εκτίμηση επικινδυνότητας** διενεργείται με βάση επιστημονικά εργαλεία διεθνούς αναγνώρισης, **ενδεικτικά** το *Domestic Abuse, Stalking and Honour-based Violence (DASH) Risk Assessment*, και αποσκοπεί στην ανάδειξη παραγόντων υποτροπής, χρονικής διασποράς ή κλιμάκωσης της βίας. Αποτελεί ειδικό αποδεικτικό μέσο και μπορεί να συνεκτιμάται σε όλα τα στάδια της ποινικής διαδικασίας, ιδίως κατά τη λήψη περιοριστικών μέτρων, την επιβολή όρων αποφυλάκισης ή αναστολής, και την έκδοση αποφάσεων σχετικών με την επιμέλεια και προστασία ανηλίκων.

3. Στο πλαίσιο του Μητρώου, **δημιουργείται υπομητρώο για Ψυχικά Επικίνδυνους Δράστες**, με πρόσβαση μόνο σε εισαγγελικές και κοινωνικές αρχές. Σκοπός της είναι η πρόληψη εγκλημάτων και η ταχεία ενεργοποίηση προστατευτικών μέτρων. Οι προϋποθέσεις καταχώρισης, η διαβάθμιση επικινδυνότητας, η διάρκεια παραμονής και η διαδικασία ελέγχου ή διαγραφής καθορίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Δικαιοσύνης, Υγείας και Κοινωνικής Συνοχής.

4. **Ιδρύονται Μονάδες Επανεκτίμησης Ψυχικά Ασθενών Δραστών (ΜΕΨΑΔ)** σε κάθε εφετειακή περιφέρεια, με σκοπό τη γνωμοδότηση πριν από κάθε αποδέσμευση ψυχικά ασθενούς δράστη με ιστορικό βίας. Οι ΜΕΨΑΔ στελεχώνονται από ιατροδικαστικούς ψυχιάτρους, δικαστικούς ψυχολόγους, εγκληματολόγους και κοινωνικούς επιστήμονες.

Οι ειδικοί όροι λειτουργίας, η διαδικασία σύστασης και τα κριτήρια αξιολόγησης καθορίζονται με κοινή υπουργική απόφαση των Υπουργών Υγείας, Δικαιοσύνης και Προστασίας του Πολίτη.

5. Για κάθε αποδεδειγμένο δράστη που έχει χαρακτηριστεί ψυχικά επικίνδυνος, καταρτίζεται **υποχρεωτικό μετανοσοκομειακό πλάνο επιτήρησης** διάρκειας τουλάχιστον έξι (6) μηνών, το οποίο περιλαμβάνει:

α) φαρμακευτική συμμόρφωση με επαληθεύσιμη καταγραφή,

β) τακτικές συνεδρίες με ψυχίατρο,

γ) επιτήρηση από κοινωνικό λειτουργό,

δ) επαναξιολόγηση επικινδυνότητας ανά δίμηνο.

6. Σε περίπτωση διακοπής θεραπείας ή μη συμμόρφωσης με το πλάνο, ο θεράπων επαγγελματίας έχει υποχρέωση άμεσης ενημέρωσης του αρμόδιου Εισαγγελέα και των κοινωνικών υπηρεσιών. Η μη συμμόρφωση συνεπάγεται την ενεργοποίηση περιοριστικών μέτρων, ενδεχόμενη επανεισαγωγή ή προσωρινή επιτήρηση, και επανεκτίμηση επικινδυνότητας.

7. Τα πρόσωπα για τα οποία έχει καταρτιστεί πλάνο επιτήρησης ή έχουν χαρακτηριστεί ψυχικά επικίνδυνα καταχωρίζονται στο ειδικό υπομητρώο με περιορισμένη πρόσβαση, προς διαρκή παρακολούθηση και αποτροπή νέων εγκλημάτων.

Άρθρο 9 – Εκπαίδευση και θεσμική πρόληψη

1. Καθιερώνεται Εθνικό Σχέδιο Δράσης για υποχρεωτική εκπαίδευση δικαστικών, αστυνομικών και κοινωνικών λειτουργών σε ζητήματα έμφυλης και ενδοοικογενειακής βίας.

2. Το Υπουργείο Παιδείας και το Υπουργείο Ισότητας Φύλων θεσμοθετούν μαθήματα κατά των έμφυλων διακρίσεων σε όλες τις βαθμίδες, σεμινάρια σε πανεπιστήμια και εργασιακούς χώρους, κοινωνικές καμπάνιες πρόληψης και ευαισθητοποίησης.

Άρθρο 10 – Ευθύνη κρατικών λειτουργών

1. Κρατικοί λειτουργοί που με πρόθεση ή βαριά αμέλεια δεν ανταποκρίνονται σε καταγγελίες, τιμωρούνται με φυλάκιση 2 έως 5 έτη και πειθαρχική παύση έως 4 έτη.

2. Αστυνομικοί που δεν ανταποκρίνονται σε επείγουσα κλήση βοήθειας τιμωρούνται με φυλάκιση 2 έως 4 έτη.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

Δικαιώματα Θυμάτων – Μέριμνα για τα Τέκνα – Έλεγχος Συμμόρφωσης

Άρθρο 11 – Στήριξη οικογενειών θυμάτων γυναικοκτονίας

1. Παρέχεται δωρεάν ψυχολογική και νομική υποστήριξη στους συγγενείς πρώτου βαθμού.
2. Τα ανήλικα τέκνα των θυμάτων λαμβάνουν μηνιαίο επίδομα στήριξης τέκνου έως την ενηλικίωση, σύμφωνα και με τα ειδικώς οριζόμενα στο αρ. 14

Άρθρο 12 – Κατοχύρωση Δικαιωμάτων Θύματος

1. Κάθε θύμα έμφυλης ή ενδοοικογενειακής βίας έχει δικαίωμα: α) στην προστασία και ασφάλεια χωρίς υποχρέωση εγκατάλειψης της οικίας του, β) στην πλήρη και έγκαιρη πληροφόρηση για τη δικογραφία, την πορεία της υπόθεσης και τα δικαιώματά του, γ) στην παροχή δωρεάν υποστήριξης (ψυχολογικής, νομικής, κοινωνικής), δ) Σε διακριτική και μη στιγματιστική μεταχείριση από τις αρμόδιες αρχές, σύμφωνα με το άρθρο 15.
2. Δημιουργείται **Δίκτυο Ασφαλών Σημείων**, το οποίο περιλαμβάνει φαρμακεία, κέντρα υγείας, ιδιωτικά ιατρικά και διαγνωστικά κέντρα, ξενοδοχεία και άλλους δημόσιους ή ιδιωτικούς φορείς. Τα σημεία αυτά φέρουν σήμανση, εξασφαλίζουν προσωρινή ασφάλεια θυμάτων και διαθέτουν **άμεση και αυτόματη διασύνδεση με τις αστυνομικές αρχές** για την ταχεία ενεργοποίηση μέτρων προστασίας.
3. Εφαρμόζεται **καθολικά η λειτουργία “Panic Button”** σε κινητές συσκευές, χωρίς την ανάγκη προηγούμενης έγκρισης ή χορήγησης μέσω αστυνομικού τμήματος. Η πρόσβαση γίνεται με απλή αίτηση μέσω ψηφιακής πλατφόρμας ή ιατρικής/κοινωνικής παραπομπής. Η ενεργοποίησή του συνδέεται άμεσα με τα κέντρα άμεσης δράσης και το ΕΚΑΒ.
4. Εισάγονται **μηχανισμοί παρακολούθησης της εφαρμογής των μέτρων (monitoring)** για την αποτίμηση της αποτελεσματικότητάς τους, την ανίχνευση κενών και τη βελτίωση της θεσμικής ανταπόκρισης. Ο συντονισμός γίνεται από ειδική διυπηρεσιακή επιτροπή με ετήσια δημόσια έκθεση.

Άρθρο 13 – Περιορισμοί και Έλεγχος της Ποινικής Διαμεσολάβησης στα Εγκλήματα Ενδοοικογενειακής Βίας

1. Η ποινική διαμεσολάβηση εφαρμόζεται αποκλειστικά όταν συντρέχουν σωρευτικά οι εξής προϋποθέσεις: α) υπάρχει ελεύθερη και πλήρως ενήμερη συναίνεση του θύματος, κατόπιν αναλυτικής ενημέρωσης για τις συνέπειες της διαδικασίας, παρουσία νομικού ή κοινωνικού συμβούλου, β) ο δράστης αναλαμβάνει εγγράφως πλήρη ευθύνη για την πράξη του και δεσμεύεται εγγράφως για τη συμμετοχή του σε κατάλληλο και εγκεκριμένο πρόγραμμα θεραπευτικής ή συμβουλευτικής παρέμβασης.

2. Καταργείται το τελευταίο εδάφιο του άρθρου 18 του Ν. 3500/2006. Οι περιοριστικοί όροι απομάκρυνσης του δράστη από την κατοικία, απαγόρευσης προσέγγισης του θύματος και των ανήλικων τέκνων παραμένουν σε ισχύ και μετά την αρχειοθέτηση της υπόθεσης λόγω διαμεσολάβησης, έως την έκδοση τελικής δικαστικής απόφασης.

3. Καταργείται το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 14 του Ν. 3500/2006. Η συμφωνία για την έναρξη της διαδικασίας ποινικής διαμεσολάβησης δεν συνιστά συμβιβασμό για τις χρηματικές αξιώσεις του θύματος που απορρέουν από το έγκλημα.

4. Η παράγραφος 1 του άρθρου 14 του Ν. 3500/2006 αντικαθίσταται ως εξής: «Η συμφωνία του παθόντος συζύγου για την έναρξη της διαδικασίας ποινικής διαμεσολάβησης δεν εμποδίζει την άσκηση αγωγής διαζυγίου ή την υποβολή αίτησης συναινετικής λύσης του γάμου, την πρόοδο της δίκης, τη λύση του γάμου, ούτε περιορίζει την αξίωσή του για αποζημίωση λόγω ενδοοικογενειακής βίας.»

5. Καταργείται η παράγραφος 2 του άρθρου 14 του Ν. 3500/2006. Το θύμα διατηρεί πλήρως το δικαίωμα διεκδίκησης αποζημίωσης, χωρίς περιορισμούς ή ανάγκη επαναφοράς μέσω νέας αγωγής.

6. Καταργείται το τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 5 του άρθρου 13 του Ν. 3500/2006. Εισάγεται ρητά δικαίωμα του θύματος για προσφυγή κατά της διάταξης του Εισαγγελέα περί αρχειοθέτησης της υπόθεσης λόγω ποινικής διαμεσολάβησης, σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας.

Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου υπερισχύουν κάθε άλλης γενικής ή ειδικής διάταξης που επιτρέπει την κατάχρηση του θεσμού της ποινικής διαμεσολάβησης σε βάρος των θυμάτων ενδοοικογενειακής βίας.

Κεφάλαιο Γ΄

Ειδική Μέριμνα για τα Τέκνα Θυμάτων Έμφυλης και Ενδοοικογενειακής Βίας

Άρθρο 14– Προστασία και Μέριμνα για τα Τέκνα Θυμάτων

1. Άμεσα επηρεαζόμενα τέκνα

Σε κάθε υπόθεση ενδοοικογενειακής βίας ή γυναικοκτονίας, τα ανήλικα τέκνα θεωρούνται αυτοτελώς άμεσα επηρεαζόμενα θύματα, ανεξαρτήτως της ύπαρξης σωματικής κακοποίησης σε βάρος τους, και λαμβάνουν αμελλητί κρατική προστασία.

2. Υποστήριξη τέκνων ενδοοικογενειακής βίας

Τα τέκνα που εκτίθενται σε περιβάλλον ενδοοικογενειακής βίας δικαιούνται:

- α) Άμεση ψυχολογική υποστήριξη μέσω δημόσιων ή επιδοτούμενων υπηρεσιών,
- β) Ειδικό ατομικό πλάνο εκπαιδευτικής προσαρμογής σε συνεργασία με σχολικές μονάδες,

γ) Παρακολούθηση από εξειδικευμένο κοινωνικό λειτουργό, ο οποίος συντάσσει περιοδική έκθεση επικινδυνότητας και εξέλιξης.

3. Μέριμνα για τέκνα θυμάτων γυναικοκτονίας

Σε περίπτωση ανθρωποκτονίας γυναικών από σύντροφο ή μέλος της οικογένειας, τα τέκνα:

α) φιλοξενούνται κατά προτεραιότητα από συγγενικά πρόσωπα της μητέρας που δεν σχετίζονται εξ αίματος ή εξ αγχιστείας με τον δράστη.

β) λαμβάνουν άμεσα μηνιαίο επίδομα στήριξης τέκνου, ποσό και διάρκεια του οποίου καθορίζεται με κοινή υπουργική απόφαση,

γ) έχουν προτεραιότητα σε όλες τις προνοιακές παροχές που σχετίζονται με στέγαση, υγειονομική φροντίδα, ψυχοκοινωνική στήριξη και εκπαίδευση.

4. Διορισμός ειδικού επιτρόπου

Όπου δεν υφίσταται επαρκές συγγενικό δίκτυο ή προκύπτει σύγκρουση συμφερόντων με τους επιζώντες συγγενείς, το αρμόδιο Δικαστήριο διορίζει **ειδικό επίτροπο προστασίας τέκνου** με καθήκοντα: α) τη νομική εκπροσώπηση και διασφάλιση των συμφερόντων του τέκνου, β) τη συνεργασία με δημόσιες υπηρεσίες και δομές φροντίδας, γ) τη συνεχή παρακολούθηση του περιβάλλοντος ανατροφής.

5. Εγγραφή σε Ειδικό Μητρώο Προστατευόμενων Τέκνων

Όλα τα ως άνω τέκνα εγγράφονται αυτεπάγγελτα σε **Ειδικό Μητρώο Προστατευόμενων Τέκνων Θυμάτων Έμφυλης και Ενδοοικογενειακής Βίας**, με σκοπό τον συντονισμό υπηρεσιών και την προτεραιοποίηση των αναγκών τους.

6. Κανονιστική εξειδίκευση και έλεγχος συμμόρφωσης

Με Προεδρικό Διάταγμα, που εκδίδεται εντός έξι (6) μηνών από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου, καθορίζονται οι διαδικασίες εφαρμογής, παρακολούθησης, ελέγχου και κυρώσεων για τη μη συμμόρφωση των αρμόδιων αρχών με τις υποχρεώσεις του παρόντος άρθρου.

Κεφάλαιο Δ΄

Δικαιώματα και Μηχανισμοί Εποπτείας-Οικογενειακά Δικαστήρια

Άρθρο 15– Δικαιώματα Θυμάτων και Εθνικός Μηχανισμός Συμμόρφωσης

1. Βασικά Δικαιώματα των Θυμάτων

Τα θύματα έμφυλης και ενδοοικογενειακής βίας απολαμβάνουν των εξής **απαράγραπτων** και μη παραιτητέων δικαιωμάτων:

α) **δικαίωμα στην ασφάλεια και προστασία**, με έμφαση στη διατήρηση του θύματος στον οικείο χώρο διαβίωσης,

- β) **δικαίωμα στην πληροφόρηση** για την πορεία της υπόθεσης, τα ένδικα μέσα, τις υπηρεσίες υποστήριξης και την κρατική μέριμνα,
- γ) **δικαίωμα σε δωρεάν νομική, ψυχολογική και κοινωνική υποστήριξη**, ανεξαρτήτως εισοδήματος,
- δ) **δικαίωμα στην εμπιστευτικότητα και στην προστασία της ιδιωτικής ζωής**,
- ε) **δικαίωμα στην αποκατάσταση και αποζημίωση**, μέσω κρατικής ενίσχυσης όπου δεν καθίσταται δυνατή η είσπραξη από τον δράστη.

2. Καθήκοντα Δημοσίων Αρχών

Όλες οι κρατικές υπηρεσίες (Αστυνομία, Εισαγγελικές και Δικαστικές Αρχές, Κοινωνικές Δομές, Εκπαιδευτικές Μονάδες) οφείλουν να εφαρμόζουν τον παρόντα νόμο χωρίς καθυστέρηση, να λαμβάνουν άμεσα μέτρα προστασίας να μην αποκρύπτουν, να μην αποσιωπούν για όσα περιστατικά έχουν περιέλθει σε γνώση του και να συνεργάζονται μεταξύ τους στο πλαίσιο ενιαίων πρωτοκόλλων.

3. Εθνικός Φορέας Παρακολούθησης Έμφυλης και Ενδοοικογενειακής Βίας (ΕΦΟΠΕΒ),

Ιδρύεται **Εθνικός Φορέας Παρακολούθησης Έμφυλης και Ενδοοικογενειακής Βίας (ΕΦΟΠΕΒ)**, υπαγόμενος στον Συνήγορο του Πολίτη, με τις εξής αρμοδιότητες:

- α) παρακολούθηση της εφαρμογής του παρόντος νόμου από όλες τις αρμόδιες δημόσιες αρχές, αξιολόγηση και υποστήριξη της εφαρμογής πολιτικών και νομοθετικών μέτρων για την πρόληψη και αντιμετώπιση της έμφυλης και ενδοοικογενειακής βίας
- β) συλλογή στατιστικών στοιχείων και καταγγελιών,
- γ) υποβολή **ετήσιας έκθεσης συμμόρφωσης** στη Βουλή με εισηγήσεις βελτίωσης,
- δ) διερεύνηση αναφορών για **παραλείψεις ή αμέλεια καθηκόντων** από δημόσιους λειτουργούς,
- ε) επιβολή **διοικητικών κυρώσεων** (π.χ. απομάκρυνση από θέση ευθύνης, πρόστιμα), σε περιπτώσεις συστηματικής ή σοβαρής παράβασης.

Ο Εθνικός Φορέας Παρακολούθησης Έμφυλης και Ενδοοικογενειακής Βίας (ΕΦΟΠΕΒ) συγκροτείται από:

Εκπροσώπους των συναρμόδιων υπουργείων (Δικαιοσύνης, Προστασίας του Πολίτη, Υγείας, Παιδείας, Κοινωνικής Συνοχής),

Εκπροσώπους της Γενικής Γραμματείας Ισότητας των Φύλων,

Εκπροσώπους Δικηγορικών Συλλόγων της χώρας,

Εκπροσώπους ανεξάρτητων αρχών (Συνήγορος του Πολίτη, Αρχή Ισότητας),

Εκπροσώπους δικαστικών ενώσεων,

Εκπροσώπους εγκεκριμένων ΜΚΟ με αποδεδειγμένη δράση στον τομέα της έμφυλης βίας.

Ο Φορέας ασκεί τις εξής αρμοδιότητες:

Συλλέγει και επεξεργάζεται δεδομένα για τα φαινόμενα έμφυλης και ενδοοικογενειακής βίας.

Συντάσσει ετήσια έκθεση προς τη Βουλή και τα αρμόδια Υπουργεία με ποσοτικά και ποιοτικά ευρήματα, καθώς και νομοθετικές/πολιτικές εισηγήσεις.

Παρακολουθεί την εκπαίδευση των αρμόδιων υπηρεσιών και εισηγείται βελτιώσεις.

Επιβλέπει την εφαρμογή του εθνικού σχεδίου δράσης κατά της έμφυλης και ενδοοικογενειακής βίας.

Ο Φορέας συνεργάζεται με διεθνείς οργανισμούς και παρατηρητήρια ανθρωπίνων δικαιωμάτων, ενώ μπορεί να ζητεί την υποστήριξη εμπειρογνομόνων.

Οι αποφάσεις και εκθέσεις του δημοσιοποιούνται και τροφοδοτούν τις διαδικασίες λογοδοσίας της Πολιτείας.

4. Υποχρεωτική Συνεργασία Δημόσιων Φορέων

Όλοι οι δημόσιοι φορείς οφείλουν:

- α) Να παρέχουν στον ΕΦΟΠΕΒ τα αιτούμενα στοιχεία εντός 15 ημερών,
- β) Να συμμορφώνονται με τις συστάσεις του εντός 30 ημερών,
- γ) Σε αντίθετη περίπτωση, κινείται **πειθαρχικός έλεγχος** από την αρμόδια αρχή.

5. Θεσμική Εκπροσώπηση Θυμάτων

Εκπρόσωποι αναγνωρισμένων φορέων θυμάτων και γυναικείων οργανώσεων συμμετέχουν με δικαίωμα γνώμης σε συμβουλευτικά όργανα και επιτροπές διαμόρφωσης πολιτικών ισότητας και προστασίας από τη βία.

6. Κανονισμοί Εφαρμογής

Με **Προεδρικό Διάταγμα** που εκδίδεται εντός τριών (3) μηνών από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου, καθορίζονται:

- α) Οι διαδικασίες άμεσης στήριξης των θυμάτων και των τέκνων τους,
- β) Τα αρμόδια όργανα εποπτείας των μέτρων απομάκρυνσης και επιτήρησης του δράστη,
- γ) Τα ενιαία **πρωτόκολλα συνεργασίας** μεταξύ Ελληνικής Αστυνομίας, Εισαγγελικών Αρχών, κοινωνικών υπηρεσιών και Δομών Φιλοξενίας.

Άρθρο 16 - Οικογενειακά Δικαστήρια

1. Ιδρύονται Οικογενειακά Δικαστήρια σε κάθε εφετειακή περιφέρεια της χώρας, με αποκλειστική δικαιοδοσία επί υποθέσεων οικογενειακού δικαίου και ιδίως εκείνων που αφορούν την προστασία από έμφυλη και ενδοοικογενειακή βία.

2. Τα Οικογενειακά Δικαστήρια στελεχώνονται από δικαστικούς λειτουργούς που έχουν λάβει ειδική επιμόρφωση σε θέματα οικογενειακού δικαίου και ανθρωπίνων δικαιωμάτων, καθώς και από κατάλληλα εκπαιδευμένο επιστημονικό προσωπικό, όπως ψυχολόγους,

κοινωνικούς λειτουργούς και κοινωνικούς επιστήμονες. Συνεργάζονται με τις κοινωνικές υπηρεσίες, τις δομές φιλοξενίας, τα αστυνομικά τμήματα και τους φορείς πρόληψης και προστασίας από την ενδοοικογενειακή βία, για την άμεση και αποτελεσματική παρέμβαση σε περιστατικά κινδύνου και για την εποπτεία της τήρησης των περιοριστικών και προστατευτικών μέτρων.

3. Οι αποφάσεις των Οικογενειακών Δικαστηρίων εκδίδονται με γνώμονα το υπέρτερο συμφέρον του παιδιού, την αποκατάσταση της έμφυλης ισότητας, την αποτροπή της δευτερογενούς θυματοποίησης και την έγκαιρη απονομή της δικαιοσύνης σε ευαίσθητες υποθέσεις οικογενειακής βίας ή σύγκρουσης.

Άρθρο 17– Κυρώσεις σε περιπτώσεις μη συμμόρφωσης

1. Δημόσιος ή δημοτικός υπάλληλος, αστυνομικός, λειτουργός ή εισαγγελικός λειτουργός που παραλείπει να εφαρμόσει προβλεπόμενα μέτρα προστασίας, υπόκειται σε **πειθαρχική έρευνα** εντός 30 ημερών, κι αν διαπιστωθεί βαριά αμέλεια, τιμωρείται με **παύση ή υποβιβασμό**.

2. Εάν η παράλειψη είχε ως συνέπεια περαιτέρω βία κατά του θύματος ή των τέκνων, υπάγεται στο άρθρο 9 του παρόντος νόμου (ποινικές κυρώσεις).

Άρθρο 18 – Εφαρμογή και Μεταβατικές Διατάξεις

1. Ο παρών νόμος τίθεται σε ισχύ από την ημερομηνία δημοσίευσής του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

2. Μέχρι την έκδοση του Προεδρικού Διατάγματος του άρθρου 13, εφαρμόζονται οι υφιστάμενες διατάξεις για την προστασία θυμάτων έμφυλης και ενδοοικογενειακής βίας, κατά το μέτρο που δεν αντίκεινται στον παρόντα νόμο.

Όλες οι κρατικές υπηρεσίες και αρμόδιοι φορείς υποχρεούνται να αναπροσαρμόσουν τις διαδικασίες και πρακτικές τους σύμφωνα με τις νέες ρυθμίσεις εντός τριών (3) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου.

Οι εκκρεμείς υποθέσεις έμφυλης και ενδοοικογενειακής βίας που βρίσκονται σε εξέλιξη κατά την έναρξη ισχύος του νόμου, εξετάζονται σύμφωνα με το νέο νομοθετικό πλαίσιο, διασφαλίζοντας την προστασία των θυμάτων χωρίς διακοπή ή καθυστέρηση.

3. Εκπαίδευση και Ενημέρωση

α) Το Υπουργείο Δικαιοσύνης, σε συνεργασία με το Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη και το Υπουργείο Εσωτερικών, οφείλουν να οργανώσουν εντός έξι (6) μηνών εκπαιδευτικά

προγράμματα για τους εμπλεκόμενους δημόσιους λειτουργούς και φορείς, σχετικά με την ορθή εφαρμογή του παρόντος νόμου.

β) Οι αρμόδιες υπηρεσίες υποχρεούνται να υλοποιήσουν εκστρατείες ενημέρωσης του κοινού για τα δικαιώματα των θυμάτων και τις δυνατότητες στήριξης που παρέχει ο νόμος.

4. Χρηματοδότηση και Πόροι

α) Οι απαιτούμενοι πόροι για την εφαρμογή του νόμου, συμπεριλαμβανομένης της λειτουργίας του Εθνικού Φορέα Παρακολούθησης, προϋπολογίζονται και εγγράφονται στον κρατικό προϋπολογισμό με ειδικό κωδικό.

β) Παρέχεται δυνατότητα συνεργασίας με εθνικούς και ευρωπαϊκούς φορείς για την αξιοποίηση επιπλέον χρηματοδοτικών εργαλείων.

5. Αξιολόγηση και Αναθεώρηση

Ο παρών νόμος υπόκειται σε περιοδική αξιολόγηση κάθε τρία (3) έτη, με βάση τα στοιχεία και τις εκθέσεις του Εθνικού Φορέα Παρακολούθησης, ώστε να προσαρμόζεται και να βελτιώνεται συνεχώς η προστασία και στήριξη των θυμάτων.

Αθήνα 10 Ιουλίου 2025

ΟΙ ΠΡΟΤΕΙΝΟΝΤΕΣ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ

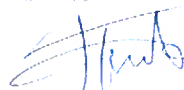
Αλέξανδρος Αυλωνίτης

Κυριακή Μάλαμα

Γιώτα Πούλου

Θεοδώρα Τζάκρη

Δρ. Μιχαήλ Χουρδάκης

Ραλλία Χρηστίδου

